

KS. STEFAN CICHY

BŁOGOSŁAWIENSTWA W LITURGII KOŚCIOŁA

Przed ukazaniem się łacińskiego wydania wzorcowego (editio typica) księgi "Obrzędy błogosławieństw" ("De Benedictionibus") i po jego ukazaniu się opublikowano w czasopismach liturgicznych i teologicznych oraz w pracach zbiorowych szereg artykułów na temat biblijnych podstaw błogosławieństw, ich historii i teologii oraz aspektów liturgiczno-pastoralnych¹

W niniejszym artykule zwróćmy krótko uwagę na błogosławieństwa w liturgii Kościoła.

---

¹ Przykładowo podajemy niektóre z pozycji liturgicznych i liturgiczno-pastoralnych: J. Baumgartner. *Pastorale Schwerpunkte*. W: *Gläubiger Umgang mit der Welt. Die Segnungen der Kirche*. Freiburg 1976 s. 93-110; H. Hollerweger. "Ein Segen sollst du sein". *Begriff und pastoralliturgische Bedeutung der Segnungen*. ThPQ 126: 1978 s. 250-259; W. Schenk. *Consecratio mundi przez Wcielenie Słowa Bożego*. RBL 32: 1979 s. 178-182; tenże, *Błogosławieństwa okolicznościowe*, tamże s. 239-242; M. Pisarzak. *Przemiany pojęcia: od błogosławieństwa Boga do błogosławienia rzeczy (zmiana pojęć w liturgii błogosławieństw)*, tamże s. 205-222; B. Nadolski. *Zasady odnowy błogosławieństw*, tamże s. 222-228; Fr. Małaczyński. *Prace nad odnową rytuału błogosławieństw w Polsce*, tamże s. 234-239; R. Kaczynski. *Die Benediktionen W: Gottesdienst der Kirche. Handbuch der Liturgiewissenschaft 8. Sakramentliche Feiern II*. Regensburg 1984 s. 233-274; M. Sodi. *Benedizione*. W: *Nuovo dizionario di liturgia* (a cura di D. Sartore e A.M. Triacca). Roma 1984 s. 157-175; *Heute segnen. Werkbuch zum Benediktionale* (hrsg. A. Heinz und H. Rennings). Freiburg i. Br. 1987; E. Lodi. *Le Benedictionel Romain pour la sanctification de la vie. Sources et contenus*. W: *Les benedictions et les sacramentaux dans la liturgie. Conférences Saint Serge. XXXIVe Semaine d'Etudes Liturgiques*. Paris 1987, Roma 1988 s. 181-206; A. M. Triacca. *Le benedizioni "invocative" in genere e su "persone"* W: *Anamnesis 7. I sacramentali e le benedizioni* (I. Scicolone, A. Nocent, M. Auge, L. Chengalikavil, A. M. Triacca, Ph. Rouillard, D. Sartore, A.J. Chupungco). Genova 1989 s. 111-152; tenże. *Le benedizioni "invocative" su "realta cosmiche"* W: *Anamnesis 7*, j.w. s. 153-166; A. Haquin. *Le benedizioni quotidiane*. W: *Assemblea santa. Manuale di liturgia pastorale* (opera diretta da Joseph Gelineau). Bologna 1991 s. 478-486; S. Sirboni. *Luso pastorale del benedizionale*. *Rivista di Pastorale Liturgica* 31: 1992 n. 177 s. 45-51; tenże, *Il Benedizionale. Prospettive per luso pastorale*. *Rivista Liturgica* 81: 1994 s. 465-677; B. Nadolski. *Błogosławieństwa W: Liturgika III. Sakramenty, sakramentalia, błogosławieństwa*. Poznań 1992 s. 235-249.

I. Bogactwo liturgii "Obrzędów błogosławieństw".

Ukazując bogactwo liturgii błogosławieństw należy zaznaczyć najpierw, że są one liturgią. Wskazać należy również na wielość ich form, na zasady dotyczące ich sprawowania, możliwości ubogacania celebracji oraz na problem szafarza błogosławieństw.

1. Błogosławieństwa są liturgią.

Wprowadzenie teologiczne i pastoralne do "Obrzędów błogosławieństw" przypomina, że "błogosławieństwa ustanowione przez Kościół są widzialnymi znakami, przez które wyraża się i w sposób właściwy poszczególnym znakom urzeczywistnienia uświęcenie ludzi w Chrystusie oraz uwielbienie Boga, które stanowią cel, do jakiego zmierzają wszystkie inne dzieła Kościoła" (n. 9). Zauważmy, że jest to zastosowanie soborowej definicji liturgii do błogosławieństw (por. KL 7). Sam układ obrzędów i teksty błogosławieństw wskazują na związek z innymi czynnościami liturgicznymi.

2. Wielość form liturgicznych.

W dotychczasowym rytuale mieliśmy cały szereg formuł do sprawowania błogosławieństw. Jednych udzielano w sposób bardzo prosty, innych uroczyściej. Kapłan albo czynił tylko znak krzyża nad rzeczą przyniesioną do "poświęcenia" albo odmówił modlitwę i pokropił wodą święconą. Uroczyście błogosławiono np. dewocjonalia w czasie pielgrzymek, po nieszpórach. W nowej księdze "Obrzędy błogosławieństw" zawarte są bogate propozycje ich liturgicznego ukształtowania.

Polski przekład księgi "Obrzędów błogosławieństw" ma 6 części:

- 1 - błogosławieństwa dotyczące osób,
- 2 - błogosławieństwa dotyczące budynków i wielorakiej działalności chrześcijan,
- 3 - błogosławieństwa sprzętów liturgicznych i przedmiotów kultu publicznego,
- 4 - błogosławieństwa przedmiotów wyrażających pobożność ludu chrześcijańskiego,
- 5 - błogosławieństwa w różnych okolicznościach,
- 6 - obrzędy błogosławieństw używane w diecezjach polskich.

3. Zasady dotyczące sprawowania liturgii błogosławieństw.

Wprowadzenie teologiczne i pastoralne do "Obrzędów błogosławieństw" podaje zasady dotyczące ich sprawowania. Jest w nich mowa o strukturze liturgii błogosławieństw, o roli czytania słowa Bożego, o wspólnotowym sprawowaniu i czynnym udziale wiernych oraz o różnych formach ich sprawowania.

a) Struktura liturgii błogosławieństw.

Liturgiczna forma udzielania sakramentów posiada po Soborze Watykańskim II czteroczonową strukturę. W liturgii sakramentów wyróżnia się obrzędy wstępne, liturgię słowa, liturgię sakramentu i obrzędy zakończenia. Podobną strukturę ma liturgia błogosławieństw. Szczegółowo omawia to zagadnienie ks. S. Czerwik w poprzednim artykule.

b) Sprawowanie wspólnotowe.

Wprowadzenie teologiczne i pastoralne do interesującej nas księgi stwierdza: "Błogosławieństwa Kościoła są czynnościami liturgicznymi. Dlatego uczestnictwo wspólnoty, którego niekiedy się wymaga, bardziej odpowiada charakterowi modlitwy liturgicznej" (n. 16) i domaga się, by pierwszeństwo przyznać wspólnotowemu sprawowaniu błogosławieństw. W tym sprawowaniu winny dojść do głosu różne funkcje liturgiczne w zgromadzeniu, dlatego diakon, lektor, psalterzysta winni wykonywać właściwe im czynności (n. 24).

c) Czynny udział wiernych.

Zasada dotycząca czynnego i świadomego udziału wiernych w liturgii przypomniana wielokrotnie w Konstytucji o Liturgii² i w posoborowych księgach liturgicznych³, została także przypomniana w interesującej nas księdze. Zawarte jest w niej stwierdzenie, że należy "mieć na uwadze podstawową zasadę świadomego, czynnego i godnego udziału wiernych" (WTP n. 24).

d) Różne formy sprawowania.

Księga "Obrzędy błogosławieństw" przewiduje różne formy ich sprawowania: sprawowanie samej liturgii błogosławieństw z obrzędami wstępnymi, liturgią słowa, modlitwą błogosławieństwa i zakończeniem, jako samodzielnej akcji liturgicznej,

---

² Por. KL 11, 14, 17, 19, 26, 27, 41, 48, 50, 55, 56, 79, 90, 106, 124.

³ Por. indeks w *Enchiridion Documentorum Instaurationis Liturgicae* I et II (composuit et indice auxit R. Kaczynski). Torino 1976 et Roma 1988.

sprawowanie uproszczonego obrzędu błogosławieństw,

sprawowanie błogosławieństwa w łączności ze Mszą św. albo po homilii i modlitwie wspólnej albo na końcu Mszy św. po modlitwie po Komunii, a przed błogosławieństwem końcowym. Przy poszczególnych błogosławieństwach znajdują się uwagi, w którym miejscu mają być sprawowane⁴ Szafarz winien wybrać formę najbardziej dostosowaną do okoliczności.

4. Możliwość ubogacenia liturgii błogosławieństw.

W sprawowaniu liturgii błogosławieństw trzeba się przeciwstawiać liturgicznemu zubożeniu. Nie można ograniczać się do obrzędów uproszczonych, ale w miarę możliwości stosować bogactwo tekstów modlitw i czytań znajdujących się w księdze oraz stosować dobór odpowiednich pieśni.

Wprowadzenie teologiczne i pastoralne zaznacza, że nie wolno błogosławić samym znakiem krzyża bez odczytania słowa Bożego lub odmówienia odpowiedniej modlitwy (n. 27), jedynie w przypadku krótszego obrzędu błogosławieństwa dewocjonaliów i różańca rubryki określają, że w szczególnych okolicznościach kapłan lub diakon może zastosować w miejsce przewidzianej modlitwy błogosławieństwa formułę krótką "W imię Ojca i Syna, + i Ducha Świętego"

Księga wskazuje także na możliwość łączenia kilku błogosławieństw (WTP n. 30). Połączyć można np. błogosławienie różańca i innych dewocjonaliów. Księga ta i Instrukcja Episkopatu Polski przypominają również o możliwości "wykorzystania elementów poszczególnych błogosławieństw w innych okolicznościach, np. w czasie dorocznego błogosławieństwa domów można zastosować modlitwy zawarte w obrzędach błogosławieństwa seminarium, szkoły, biblioteki i podobnych instytucji społecznych"⁵ Istnieje także możliwość wyboru między różnymi formułami błogosławieństw, np. w

---

⁴ W szóstej części podano przy większości błogosławieństw, że należy je sprawować po modlitwie po Komunii (tak np. w przypadku wieńca adwentowego, opłatków, figur Dzieciątka Jezus, owaś w święto św. Szczepana, wina w święto św. Jana Apostoła, chleba i wody św. Agaty i in.), przy innych, że po homilii (tak błogosławieństwo małych dzieci w święto Świętych Młodzianków, błogosławieństwo domu katechetycznego lub sali katechetycznej), zaś w przypadku błogosławieństwa kredy i kadzidła w uroczystość Objawienia Pańskiego oraz błogosławieństwa sztandaru lub chorągwi obrzęd może mieć miejsce po homilii albo na końcu Mszy św. po modlitwie po Komunii.

⁵ *Instrukcja Episkopatu Polski o Obrzędach Błogosławieństw*, p. 11. WA 62: 1994 s. 223.

"Obrzędach błogosławieństw" znajdują się dwie formy błogosławieństwa nowego domu: jedna w części II i druga w części VI⁶

Błogosławieństwa związane z rokiem liturgicznym ukazują dodatkowe elementy świętowania misterium Chrystusa w ciągu roku.

5. Szafarz błogosławieństw.

Bogactwo liturgii błogosławieństw ujawnia się także w postanowieniach odnośnie do szafarza. Kan. 1168 KPK stwierdza: "Szafarzem sakramentaliów jest duchowny wyposażony w odpowiednią władzę. Zgodnie z księgami liturgicznymi, niektórych sakramentaliów mogą, według zdania ordynariusza miejsca, udzielać także świeccy, posiadający odpowiednie przymioty", zaś kan. 1169 § 2 i 3 postanawia: "Błogosławieństw, z wyjątkiem tych, które są zastrzeżone Papieżowi lub biskupom, może dokonywać każdy prezbiter. Diakon może dokonywać tylko tych błogosławieństw, na które mu prawo wyraźnie zezwala"

Księga "Obrzędy błogosławieństw", po ogólnych uwagach na temat szafarza we wprowadzeniu teologicznym i pastoralnym, wyraźnie zaznacza w poszczególnych rozdziałach, kto może być szafarzem każdego błogosławieństwa.

Zasadniczo szafarzem błogosławieństw podanych w tej księdze jest prezbiter (kapłan). Przy niektórych błogosławieństwach najpierw wyliczony jest tylko biskup, np. błogosławieństwo nowej katedry. Przy innych wylicza się biskupa, np. błogosławieństwo nowego seminarium, chrzcielnicy, cmentarza, ale biskup może ich sprawowanie powierzyć kapłanowi. Przy błogosławieniu misjonarzy, dzwonów, organów, uroczystym poświęceniu krzyża i obrazu do publicznej czci, wyliczeni są biskup lub kapłan. Sam kapłan wyliczony jest jako szafarz błogosławieństwa nowych drzwi kościoła, nowej "Drogi Krzyżowej" i błogosławieństw udzielanych w łączności ze Mszą św..

Przy niektórych błogosławieństwach wyliczeni są jako szafarze kapłan lub diakon, np. błogosławieństwo pielgrzymów, przedmiotów używanych w liturgii, dewocjonaliów, różańca, wody, sztandaru lub chorągwi, grobu, krzyża nagrobego, pola, nowego domu, obiektów sportowych itp.

Przy pewnych błogosławieństwach wyliczeni są: kapłan, diakon lub osoba świecka np. błogosławieństwo rodzin, małżonków, dzieci, narzeczonych, kobiety przed lub po urodzeniu dziecka, starców pozostających w domu,

---

⁶ Por. *Obrzędy błogosławieństw* n. 478-491 i n. 1505-1516.

chorych. Jeszcze przy innych błogosławieństwach wymienia się także akolitę i lektora, np. błogosławieństwo pokarmów na stół wielkanocny.

Czasem jako szafarz błogosławieństwa podany jest człowiek świecki, np. przy błogosławieństwie synów lub córek, ale i tu jeśli jest kapłan lub diakon oni powinni błogosławić.

Sama księga liturgiczna i Instrukcja Episkopatu Polski mówią również o stroju szafarzy. Jest nim dla kapłana i diakona alba i stuła, lub sutanna, komża i stuła. W uroczystym sprawowaniu można użyć kapy. Dla akolitów i lektorów, członków zgromadzeń zakonnych nie będących kapłanami lub diakonami strojem jest alba lub komża. Strój osoby świeckiej sprawującej liturgie błogosławieństw ustala miejscowy biskup.

II. Liturgia błogosławieństw a życie - znaczenie błogosławieństw dla formowania postaw życiowych wiernych.

Zwróciliśmy uwagę na wielkie bogactwo błogosławieństw w nowej księdze. Wprowadzenie teologiczne i pastoralne do tej księgi mówi o duszpasterskim spojrzeniu na błogosławieństwa. Błogosławieństwa przygotowują do Eucharystii i innych sakramentów oraz przedłużają to, co się w nich dokonuje. Wskazują one na udział w kapłaństwie Chrystusa, uczą wdzięczności, są narzędziem ewangelizacji, czynią liturgię bliższą życiu, są uznaniem dobra świata stworzonego i pozwalają przeżywać prawdę o Kościele domowym, a także formować różne grupy zawodowe.

1. Sprawowanie błogosławieństw podkreśleniem prawdy o udziale w kapłaństwie Chrystusa.

Możliwość sprawowania błogosławieństw przez różnych szafarzy wyraża prawdę o różnym stopniu udziału w kapłaństwie Chrystusa. Sprawowanie niektórych błogosławieństw przez osoby świeckie podkreśla prawdę o kapłaństwie wspólnym, posiadanym na mocy chrztu i bierzmowania, a zobowiązującym do składania Bogu duchowych ofiar oraz do głoszenia Jego wielkich spraw. Sobór Watykański II i dokumenty posoborowe uwypukliły prawdę o tym kapłaństwie. Obrzędy błogosławieństw są promocją kapłaństwa wypływającego ze chrztu⁷ Wprowadzenie teologiczne i pastoralne stwierdza: "Posługa błogosławieństwa łączy się ze szczególną formą sprawowania kapłaństwa Chrystusa zgodnie z miejscem i urzędem właściwym każdemu człon-

⁷ Por. S. Sirboni. *Il Benedizionale. Prospettive* s. 473.

kowi ludu Bożego [...] Wierni świeccy, mężczyźni i kobiety, na mocy wspólnego kapłaństwa, które otrzymują w sakramencie chrztu i bierzmowania, czy to dzięki własnym uprawnieniom (jako rodzice wobec dzieci), czy to wykonując posługę nadzwyczajną lub szczególne zadanie w Kościele jako zakonnicy albo katecheci w niektórych krajach, na podstawie zarządzenia miejscowego ordynariusza, o ile znane jest ich należyte przygotowanie duszpasterskie i roztropność w wykonywaniu własnego zadania apostolskiego, mogą sprawować niektóre błogosławieństwa, z zastosowaniem czynności i formuł dla nich przewidzianych, zgodnie z przepisami podanymi w każdym obrzędzie błogosławieństwa. Gdy zaś obecny jest kapłan lub diakon, jemu przysługuje prawo przewodniczenia obrzędowi" (n. 18).

2. Błogosławieństwa szkołą wdzięczności.

We Mszy św. kapłan wypowiada na początku prefacji słowa: "Zaprawdę godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, abyśmy zawsze i wszędzie składali dziękczynienie" Sprawowanie błogosławieństw jest składaniem dziękczynienia Bogu. To jakieś przedłużenie dziękczynienia składanego w czasie Mszy św. We wprowadzeniu teologicznym i pastoralnym czytamy: "Zawsze i wszędzie nadarza się więc sposobność do uwielbienia Boga przez Chrystusa w Duchu Świętym, do wzywania Go i do okazywania Mu wdzięczności"⁸

W każdym błogosławieństwie jest zawarty jakiś motyw dziękczynienia. W części piątej znajduje się także specjalny obrzęd błogosławieństwa z okazji dziękczynienia za otrzymane dobrodziejstwa. We wprowadzeniu do tego obrzędu czytamy: "Pragnąc na całe życie rozszerzyć łaskę płynącą ze sprawowania Eucharystii, chrześcijanie starają się zawsze trwać w dziękczynieniu. Bóg zaś swoimi darami nieustannie pobudza do wdzięczności. Wierni winni ją wyrażać zwłaszcza w tych okolicznościach, w których Bóg udziela im szczególnych dobrodziejstw. Wypada, aby gromadzili się wtedy na wspólne uwielbienie i dziękczynienie" (n. 1226). Okazją do dziękczynienia mogą być: rocznica urodzin czy chrztu, szczęśliwie ukończona podróż, zakończona praca, zdany egzamin, dobrze przebyta operacja.

3. Błogosławieństwa narzędziem ewangelizacji.

Liturgię błogosławieństw sprawuje się nie dla zadowolenia "klienta", ale dla oddania czci Bogu i uświęcenia różnych sytuacji w życiu człowieka. Ta

---

⁸ *Obrzędy błogosławieństw* n. 13.

liturgia ma również cel ewangelizacyjny⁹ Samo sprawowanie błogosławieństw i pouczenie przekazane z tej okazji winno być ukazywaniem, że Eucharystia jest "źródłem i szczytem całej ewangelizacji" (DK 5).

4. Błogosławieństwa czynią liturgię bliższą życiu.

Błogosławieństwa pozwalają ściślej łączyć liturgię z codziennym życiem. Sakramenty Kościoła uświęcają decydujące sytuacje w życiu chrześcijanina, zaś błogosławieństwa włączają wielość wydarzeń i okoliczności życia ludzkiego na łonie rodziny i w życiu publicznym w liturgię. Przez ich bogactwo i możliwość dostosowania do poszczególnych sytuacji można wytworzyć atmosferę żywej wiary. W zależności od okoliczności wywołują one radość i wdzięczność, prośbę i poczucie bezpieczeństwa, poczucie łączności z innymi i zaufanie. Błogosławieństwa przyczyniają się do "uczłowieczenia liturgii i do uchrześcijanienia życia"¹⁰

5. Rodzina szczególnym miejscem sprawowania błogosławieństw.

"Obrzędy błogosławieństw" po raz pierwszy zawierają szereg błogosławieństw odprawianych w rodzinie, które mogą być również sprawowane przez członków rodziny¹¹ W okresie odnowy posoborowej podkreśla się, że rodzina jest Kościołem domowym. Ten Kościół domowy ma być miejscem kształtowania żywej wiary, nadziei i miłości. Jeżeli wiara w rodzinie ma być żywa potrzebuje zewnętrznych znaków, a są nimi m. in. błogosławieństwa.

6. Błogosławieństwa a ruchy apostołskie.

W naszych czasach podkreśla się, że odnowa Kościoła idzie przez ruchy apostołskie. W ramach tych ruchów można wykorzystać różne formy błogosławieństw do kształtowania postawy apostołskiej jej członków. Do wykorzystania mogą tu być błogosławieństwa dewocjonalistów, różańca, sztandaru lub chorągwi, błogosławieństwo przed rozpoczęciem podróży, błogosławieństwo pielgrzymów i na szczególne okoliczności życia.

7. Błogosławieństwa a grupy zawodowe.

Liturgia błogosławieństw daje okazję do formowania w duchu wiary grup zawodowych. W księdze "Obrzędy błogosławieństw" mamy błogosławieństwo

⁹ Por. S. Sirboni. *Il Benedizionale. Prospettive* s. 476.

¹⁰ H. Hollerweger. *"Ein Segen sollst du sein"* s. 257.

¹¹ Tamże s. 259.

pól - to okazja do formowania rolników, błogosławieństwo budowy - możemy przez nie formować budowniczych i ludzi związanych z budową, błogosławieństwo aparatury medycznej może być okazją do kontaktów duszpasterskich ze służbą zdrowia, błogosławieństwo środków transportu - do oddziaływania duszpasterskiego na transportowców itp.

III. Wnioski.

Omawiana księga "Obrzędy błogosławieństw" stanowi wielką szansę dla duszpasterstwa skoncentrowanego wokół liturgii, ale by ją wykorzystać trzeba uwzględnić pewne sprawy.

1. Konieczność zapoznania się szafarzy z księgą.

Przed rozpoczęciem korzystania z nowych "Obrzędów błogosławieństw" sami szafarze winni przeczytać wprowadzenie do tej księgi i zapoznać się z jej obrzędami. Obok poznania strony obrzędowej (jak sprawować, jakie są możliwości doboru formy i tekstów) konieczne jest poznanie samych tekstów modlitw i czytań, by w przypadku możliwości doboru wybrać to, co najwłaściwsze. Postuluje to sama księga, Instrukcja Episkopatu Polski i szereg autorów. S. Sirboni nazywa "Obrzędy błogosławieństw" księgą pożyteczną, ale i niebezpieczną¹². Księgą niebezpieczną może się stać przez brak jej przestudowania.

2. Potrzeba formacji liturgicznej wiernych w zakresie błogosławieństw.

Wprowadzenie teologiczne i pastoralne postuluje, by kapłani i szafarze ukazywali sens i wartość błogosławieństw wiernym: "W obrzędzie błogosławieństw wierni będą uczestniczyć tym gorliwiej, im dokładniej zostaną pouczeni o ważności błogosławieństw. Niech więc kapłani i szafarze przedstawiają wiernym znaczenie i doniosłość błogosławieństw podczas samych obrzędów, a także w kazaniach i w nauczaniu katechetycznym" (n. 19). Warto także wskazać na ważność ukazywania znaczenia błogosławieństw w ogłoszeniach duszpasterskich (ich ważność dla formowania wiernych w dziedzinie sakramentów podkreślał ks. prof. W. Schenk¹³) oraz w gablotkach parafialnych.

---

¹² S. Sirboni. *L'uso pastorale del benedizionale* s. 49.

¹³ Por. *Sakramenty święte w duszpasterstwie*. W: *Wprowadzenie do liturgii*. Poznań 1967 s. 367-400.

Formacja wiernych dokonuje się również przez poprawne sprawowanie liturgii błogosławieństw. Widząc piękno tej liturgii i słuchając w czasie jej sprawowania pouczenia uczestnicy mogą doświadczyć, czym są błogosławieństwa w życiu chrześcijanina.

3. Dobre przygotowanie samej celebracji błogosławieństw.

Instrukcja Episkopatu Polski o Obrzędach Błogosławieństw przypomina, że "każde sprawowanie błogosławieństw powinno być starannie przygotowane. Należy dokonać przewidzianego wyboru czytań i śpiewów, wyznaczyć ich wykonawców i sprawdzić ich przygotowanie" (p. 5).

Księga "Obrzędy błogosławieństw", jak zauważa S. Sirboni, nie jest katalogiem supermarketu ze sprawami sakralnymi¹⁴, z którego wybiera się to, to się podoba. Księga ta winna być używana z właściwym nastawieniem ducha. Trzeba z niej wybierać to, co odpowiada dobru duchowemu wiernych, a nie własnym upodobaniom szafarza.

4. Uczyć wiernych świeckich sprawowania błogosławieństw.

Księga przewiduje sprawowanie niektórych błogosławieństw przez wiernych świeckich. Trzeba więc ukazywać wszystkie możliwości sprawowania przez nich błogosławieństw w razie nieobecności kapłana lub diakona, dać im wzorce (warto przygotować osobne wydanie błogosławieństw, które mogą sprawować świeccy) i zachęcać do korzystania z nich. Jedną z tych form są błogosławieństwa przy stole. Trzeba podkreślać ich wagę i uczyć różnych modlitw, uczyć błogosławienia.

"Obrzędy błogosławieństw" są wielką szansą dla ożywienia życia liturgicznego wiernych daną w nasze ręce, szansą budowania wspólnoty wiary, nadziei i miłości, przejożenia codziennego życia duchem liturgii. Od duszpastery, od ich pasterskiej miłości zależy, jak ta szansa będzie wykorzystana.

---

¹⁴ S. Sirboni. *L'uso pastorale del benedizionale* s. 50.